

За Бога, братя русенци, не протестирайте!

„Политическата рокотевица попречи да се решат проблемите на Русе“ – вопие опозиционният в „Дума“ по повод на екопротеста „Спасете Русе!“, който бе използван като аргумент от страна на румънското правителство, за да бъде избягнато за пореден път подписването на двустранна екологична конвенция – вследствие „създадите се условия на груба политизация на екологичните проблеми в региона Русе“. Възмутени са също тъй най-видните еколози на България: екссам.-министърът на околната среда Валентин Босевски и експреда-телят на Комисията по опазване на същата към ВНС Красен Станчев. Била пропаднала „тригодишната мъчителна работа по съгласуването на двустранен договор за екологично сътрудничество“, българската страна се била лишила от „регламент за решаване на екологичните проб-

леми“ и прочее фатални последици от фаталния протестен гаф.

Друго би било, ако русенци бяха малко по-търпеливи и разумни. Вместо да протестираат, те биха могли да изчакат коленопреклонно министър Бяну да благоволи да подпише въпросната конвенция, след което щяха да имат удоволствието да бъдат тровени не как да е, а регламентирани. Тъй де, чакали са десет години, какво им пречеше да изчакат още мъничко, вместо край самата румънска граница да пеят заедно с противните сини певци „докога все така ще чакаме“... В днешния цивилизован свят екологичните противоречия се разширяват не чрез допотопни протести, а по съответния цивилизован начин особено когато става дума за такива честни и джентълменски партньори, каквито са румънските политици – има си министри, има си протокол, кой-

то не може да бъде нарушаван. Що се отнася до непрестанните обгазявания, до болните русенски деца – това са атомарни факти, които за жестикулиращите протоколни администратори нямат никакво значение. Ритуалът на техните жестикулации има чисто обреден, сакрален характер, поради което тайнството на взаимното договаряне следва да се повтаря периодически, независимо от това дали нещо се променя, или не.

Историята е стара почти колкото българо-румънската перестройка. На 15 февруари 1990 г. се срещат делегации на Русе и Гюргево, за да отчетат, че са „градове, обвързани с историческа вековна дружба и взаимно уважение“, и подписват протокол, съгласно който до 30 март същата година да се приеме „система за взаимно информиране за замърсяването на околната среда пери-

одично и в случай на непредвидени или аварийни емисии“. Такава система няма и досега и Русе продължава да бъде обгазяван.

На 4 юли същата година е подписан протокол между Андрей Луканов и Петре Роман за създаване на смесена българо-румънска комисия от експерти, която да анализира замърсяването на околната среда в района на градовете Русе и Гюргево. На 15 август комисията приключва своята работа и дава своите заключения и препоръки. Русе продължава да бъде обгазяван.

На 10 септември 1991 г. на пресконференция в Букурещ Петре Роман заявява, че проблемът с Русе не е екологичен, а вътрешнополитически и че не вижда смисъл в обсъждането му при предстоящото посещение в София. На 12 септември прави точно обратното – приема да бъде
(Продължава на стр. 6)

За Бога, братя русенци, не протестирайте!

(Продължение от стр. 1)

гарант заедно с Димитър Попов за решаването на екологичния проблем в района Русе-Гюргево. А Русе продължава да бъде обгазван – само през същия този септември – осем пъти.

На 28 септември Желю Желев отклонява планираното посещение на президента Илиеску в България и предупреждава, че може да последва и изтегляне на българския посланик от Букурещ. Два дена по-късно Русе е отново обгазен – този път с вулканици.

На 30 септември Димитър Попов е в Гюргево и преговаря за създаването на координационен екологичен комитет с участието на представители от България, Румъния и ЕО. Три дни след като моралният гарант на Русе се връща от тези преговори, съдържанието на хлорни йони в русенския въздух е 4,5 пъти над допустимото.

През цялото това време румънската преса твърди, че проблемът с Русе е екологична фантазия, че заводите на химкомбината не тровят никого, че инсталациите за течен хлор и епихлорхидрин са спрени още през 1988 г. Въпреки това на 16 октомври в завода избухна авария и отне живота на двама души. Само саможертвата на единия от тях, който изгоря жив, но успя да затвори крана на инсталацията за епихлорхидрин (която уж не работеше), спаси Русе и Гюргево от екологичен апокалипсис. Румънските власти направиха всичко възможно, за да прикрият аварията, да омаловажат нейните възможни последствия и да заблудят

търсещите истината русенски журналисти – като най-джентълменски ги лъжеха и за датата на аварията, и за броя на жертвите. С основание – в деня на аварията съдържанието на хлорни йони в безнадеждния русенски въздух отново достигна изключително високи стойности.

Това е само част от хрониката на „тригодишната мъчителна работа по съгласуването на двустранен договор...“ и т. н. Все пак „Дума“ би трябвало да си припомни, че в своя предродилен период се казваше „Работническо дело“ и че тогава думата екология бе мръсна дума, а в комбинация с Русе – още повече. Че русенци все пак са тровени не от три, а от десет години, и че обновяващата се днес Партия тогава им забраняваше не само да протестира, но дори и да се изселват от обречения с нейна благословия град. Имайки предвид това, опозиционният ежедневник би могъл да бъде по-снизходителен относно техните неуместни и нетактични протестни акции, които очевидно плашат господин Бляну, новия министър на околната среда от новото румънско правителство, дошло на власт с помощта на миньорските сопи. Що се отнася до „позабавлявалите се“ политици, предлагам редакцията на „Дума“ да купи очила на своята кореспондентка от Русе, защото тя очевидно недовижда – там наистина ги имаше всякакви, включително и депутати от парламентарния съюз за социална демокрация, и един от тях намери в себе си смелост дори да се изкаже.

ЕДВИН СУГАРЕВ